

BÀI: HAI NGƯỜI BẠN
PHÂN BIỆT ÊCH/ UÊCH; CH/TR; AC/AT
ĐẤU GẠCH NGANG, ĐẤU HAI CHẤM, ĐẤU NGOẶC KÉP
TỪ CÓ NGHĨA TRÁI NGƯỢC NHAU

I. Đọc hiểu

Hai người bạn

Tôi và Hồng Hoa ngày càng thân nhau hơn. Những buổi chiều không đi học, cô bạn hàng xóm thường sang nhà tôi chơi.

Tôi bê cả chồng sách ra vườn và chúng tôi nằm lăn trên bãi cỏ, mỗi đứa một cuốn sách trong tay, say mê đọc đến khi những dòng chữ nhoè đi trong bóng chiều chập choạng. Những lúc đó, mãi chăm chú vào trong sách, không ai nói với ai một lời nào. Chỉ có tiếng lá xào xạc đuổi nhau trên cỏ.

Cũng có khi tôi và Hồng Hoa chụm đầu vào đọc chung một quyển sách. Nó đọc chậm rì nhưng lần nào tôi cũng kiên nhẫn chờ nó đọc xong để cùng lật sang trang mới.

Trong khi chờ đợi, tôi ngả đầu trên cỏ, vẫn vờ nhìn những con chim sâu nhỏ hơn nắm tay vừa thoăn thoắt chuyển cành vừa kêu lích chích. Đôi khi tôi lại thích thủ ngắm nhìn những tia nắng nhấp nháy trên vòm lá. Những lúc như vậy, tôi cố tình nheo mắt lại để thấy những tia nắng trở nên lung linh hơn.

Theo Nguyễn Nhật Ánh

Chú thích:

Chập choạng: lúc mờ mờ tối (thường nói về lúc chiều tối).

Vẫn vờ (nhìn): trạng thái nhìn mà không chú ý.

1. Tìm từ ngữ, câu văn cho thấy hai bạn rất thân nhau.

.....

.....

.....

2. Những câu văn nào cho thấy hai bạn đọc sách rất chăm chú?

.....

.....

.....

3. Trong vườn, bạn nhỏ nhìn thấy những hình ảnh, nghe thấy những âm thanh gì?

.....

.....

.....

.....

4. Em thích hình ảnh nào trong bài? Vì sao?

.....

.....

.....

.....

5. Hai bạn nhỏ có gì đáng khen?

.....

.....

.....

.....

6. Nói về những hoạt động hoặc trò chơi em thường tham gia cùng bạn.

.....

.....

.....

.....

II. Ngữ pháp:

1. Chọn vần êch hoặc vần uêch thích hợp với mỗi ô trống và thêm dấu thanh (nếu cần):

Ng.....	ngoạc	bạc ph.....	chênh ch.....
Trống h.....		rỗng t.....	trắng b.....

2. Chọn chữ hoặc vần thích hợp với mỗi ô trống:

a. Chữ tr hay ch

Chịeải tóc bên ao

Nàng mây áoắng ghé vào soi gương

Bác nôi đồng hát bình boong

Bàôi loẹt quẹt lom khomong nhà

b. Vần ac hay at và thêm dấu thanh nếu cần

Ve ngân khúc nh.....

Gió h..... lao xao

Luỹ tre x..... xào

Đồng quê b..... ngát

3. Tìm trong đoạn văn sau những cặp từ ngữ có nghĩa trái ngược nhau:

Giá sách được bài trí so le: ngăn ca, ngăn thấp, ngăn rộng, ngăn hẹp. Những cuốn sách dày, mỏng đứng cạnh nhau. Trên cùng là hai bức tranh một lớn, một bé. Nhưng tất cả đều hài hoà, gọn gàng, đẹp mắt.

Phúc Quảng

.....

.....

.....

.....

4. Tìm từ ngữ có nghĩa trái ngược với mỗi từ ngữ sau

.....

.....

.....

.....

5. Sử dụng 2 - 3 cặp từ ngữ có nghĩa trái ngược nhau ở bài tập 4 để đặt câu nói về đặc điểm khác nhau:

a. Giữa các đồ dùng trong nhà

M: Cốc uống nước thì lớn còn cốc uống trà thì bé.

.....

.....

.....

.....

b. Giữa các sự vật, hiện tượng trong thiên nhiên

M: Cây dừa thì cao còn cây chanh thì thấp.

.....

.....

.....

.....

.....

III. Dấu câu

Câu 1: Em hãy chỉ ra tác dụng của các dấu hai chấm trong các trường hợp sau:

a) Thấy bà tức giận, Tuyết liền cảm thấy hối hận vì đã lỡ nói những lời không hay. Ngập ngừng, cô tiến lại, ngồi xuống cạnh bà rồi thủ thỉ:

- Bà ơi, cháu xin lỗi bà ạ. Bà tha lỗi cho cháu nhé!

.....

.....

.....

b) Giờ ra chơi, Lan, Hòa, Bích ngồi túm lại dưới gốc phượng vĩ. Hòa mở đầu lên tiếng bảo: “Bọn mình kể về chuyến đi chơi vào ngày lễ giỗ Tổ vừa qua nhé!”. Nghe vậy, cả Lan và Bích đều gật đầu ưng thuận ngay.

.....

.....

.....

c) Chiều nay, cả nhà em sẽ về quê thăm ông bà. Hành lí mang theo phải soạn từ buổi sáng. Vali nhỏ của em sẽ để các món đồ cá nhân của riêng em, gồm: ba bộ áo quần, bàn chải đánh răng, hộp kẹo, vài quyển truyện tranh. Soạn xong, em phấn khởi ra phòng khách chờ bố mẹ cùng xuất phát.

.....

.....

.....

d) Dấu hai chấm trong câu sau được dùng để làm gì?

Một chú công an vỗ vai em:

- Cháu quả là chàng gác rừng dũng cảm!

.....

.....

.....

e) Dấu hai chấm trong câu sau được dùng để báo hiệu bộ phận câu đứng sau nó là lời giải thích cho bộ phận đứng trước.

"Cảnh vật xung quanh tôi đang có sự thay đổi lớn: hôm nay tôi đi học."

Nhận định trên đúng hay sai?

.....

.....

Câu 2. Cho đoạn văn sau:

Dì Hai vừa đi chợ về. Dì mua cho chị em Cúc một rô hoa quả thơm ngon Đó là

Táo, ổi, nhãn và dưa hấu. Chị em Cúc thích lắm. Liền khoanh tay lại cảm ơn dì

“Chúng cháu cảm ơn dì ạ!”. Dì Hai cười hiền từ, xoa đầu khen chị em Cúc thật ngoan

a) Em hãy điền dấu hai chấm hoặc dấu chấm vào ô trống thích hợp trong đoạn văn trên.

b) Cho biết tác dụng của các dấu hai chấm vừa điền vào đoạn văn trên.

.....

.....

.....

Câu 3: Trong các trường hợp sau, em hãy cho biết trường hợp nào dấu hai chấm được đặt đúng vị trí thích hợp:

A.Con mèo: Khôn thật đấy nó biết bọn chuột vẫn đến đó kiếm ăn.

B.Con mèo khôn thật đấy nó biết bọn chuột vẫn đến đó kiếm ăn:

C.Con mèo khôn thật đấy nó biết bọn chuột: Vẫn đến đó kiếm ăn.

D.Con mèo khôn thật đấy: Nó biết bọn chuột vẫn đến đó kiếm ăn.

Câu 4: Dấu ngoặc kép trong câu sau có tác dụng đánh dấu ý nghĩa của nhân vật.

Em nghĩ: “Phải nói ngay điều này để thầy biết.”

Nhận định trên đúng hay sai?

A.Đúng

B.Sai

Câu 5: Dấu ngoặc kép trong câu sau có tác dụng đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật.

Ngồi đối diện với thầy và hơi nghiêng đầu mỉm cười, cô bé nói một cách chậm rãi, dịu dàng, ra vẻ người lớn: “Thưa thầy, sau này lớn lên, em muốn làm nghề dạy học. Em sẽ dạy học ở trường này”.

Nhận định trên đúng hay sai?

A.Đúng

B.Sai